

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1484 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
<i>Xuseynova Abira Amanovna</i>	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
<i>Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna</i>	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
<i>Abdurasulova Gulrux Habibullayevna</i>	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
<i>Asatova Dildora Aslamovna</i>	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
<i>Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna</i>	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
<i>Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
<i>Mirxalilova Nargiza Akbarovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
<i>Mitaliboyeva Dildora</i>	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
<i>Nartayeva Shahoza Yulchibayevna</i>	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
<i>Normatova Nilufar Komilovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
<i>Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya</i>	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
<i>Qodirov Jurabek Mamatsimonovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
<i>Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi</i>	
“Sab' ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
<i>Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna</i>	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
<i>Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li</i>	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
<i>Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
<i>Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
<i>Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo</i>	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida ..... 198 O'ktam Nosirov
	Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi..... 204 Rustamova Shoxista Omonjonovna
	Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari..... 208 Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li
	Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari ..... 212 Sa'dullayeva Rushana
	Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish ..... 215 Saidova Dilbar Erkinovna
	Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari..... 218 Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi
	Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish ..... 223 Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi
	Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi ..... 226 Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi
	Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari..... 229 Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna
	Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari..... 233 Yarmatov Raxmboy Baxramovich
	Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish ..... 239 Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi
	Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык ..... 242 Марупова Дилфуза Давроновна
	Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari ..... 247 F. R. Xosilova
	Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish ..... 251 Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi
	Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi..... 256 Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi
	Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi ..... 259 Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi
	Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari..... 262 Aliyeva Zuxra Tursunboyevna
	Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni.. 265 Aripov Shokirjon Olimovich
	Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari..... 268 Avliyoqulova Nasiba Choriyevna
	Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari..... 272 Baratov Baxtiyorjon Qodirovich
	Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli..... 275 Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi
	Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi ..... 278 Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi
	Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari ..... 284 Ismailova Nilufar Isroildjanovna
	Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages..... 289 Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna
	Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari..... 292 Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi
	Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish ..... 296 Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
<i>Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna</i>	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
<i>Madaminova Gulzira Gulamkadirovna</i>	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
<i>Maqsudova Nodira Alijonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
<i>Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
<i>N. Q. Olimova</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
<i>Narzullayeva Sevara Omonovna</i>	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
<i>Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
<i>Olloqulova Farzona Umedillayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
<i>Raimqulova Sojida Abdusaid qizi</i>	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	335
<i>Rustamova Shoxista Omonjonovna</i>	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
<i>Sultonova Zarina Uchqun qizi</i>	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonlashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
<i>To'xtasinova Farida Davlatali qizi</i>	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
<i>Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna</i>	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
<i>Umarova Nigora Alisherovna</i>	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
<i>Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna</i>	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
<i>Xidirova Maftuna Ithom qizi</i>	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
<i>Xo'shboqova Farida Komiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
<i>Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
<i>Zokirova Sohibaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi</i>	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
<i>Албеков Шокир Адилбекович</i>	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
<i>Сатымова Светлана Сатымовна</i>	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
<i>Ташева Дилором Салимовна</i>	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
<i>Тоджибоева Наргиза Джумабоевна</i>	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahridin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education	622
Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi	
Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi	626
Xudoynazarova Moxira Xakimovna	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish.....	629
Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich	
Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash	633
Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna	
Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni.....	638
Po'latova Marjona Inomjon qizi	
STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar	643
Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish	646
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari	650
Gapparova Mastona Safaraliyevna	
Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish	654
Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari.....	657
Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra	
Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes	665
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi	
Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish.....	668
Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li	
Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyaning bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati	672
Usmonov Umid Allayorovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish.....	676
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriiddinovna	
Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida.....	681
Ergashev Nozim Nabiyevich	
Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers	684
Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi	
Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash.....	687
Karimova Charos Abduhalim qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari	691
Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi	
"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili	695
Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich	
Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar	699
Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	705
Zokirova Nargiza Akbarjonovna	
Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari.....	710
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna	
Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.....	714
Yaxyayeva Sojida Abduraximovna	
Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi.....	718
Berdiyeva Malika	
Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish	721
Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi	

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	770
Saidova Dilbar Erkinovna	
Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish	773
Xakimova Xosiyat Jurayevna	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari	776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati	785
Ikromov Ilxom Muxamadrasimovich	
Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari	790
Fozilova Mohigul Farxodovna	
Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов	794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи	
O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari	799
Shokirov Sherhali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich	
Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili	803
Nurmanova Nazira	
Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	807
Toshova Shaxnoza Tojidorovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish	811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich	
Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari	817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi	
Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking	822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari	826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli.....	831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna	
Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish	835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi.....	839
Murodova Sarvigul Raxim qizi	
Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы	843
Ким Нигора Каримовна	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish	847
Usmonova Xafiza	
Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish	857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi	
O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich	
Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati	866
B. Normamatova	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	869
Bahranova Hulkar Bahran qizi	
Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish.....	872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari	875
Botirova Zilola Nodirovna	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish.....	878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish	882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi	
Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish.....	886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li	
Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili.....	891
M. Ibragimova	
Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradaorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida	894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi	
Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish.....	897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna	
Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji	900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi	
Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni	903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	
Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida	906
Rashidova Xurriyat Sulaymonovna	
Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	908
Ravshanova Kamola Toxirovna	
Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar	911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari	914
<i>Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	916
<i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	
TRIZ va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	919
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxammatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna</i>	
Maktab ta'limi uchun mobil ilova yaratishda MIT APP inventor platformasidan foydalanish	922
<i>Tangirov Xurram Ergashevich, Xo'jamqulova Dilso'z Bahodir qizi</i>	
Pedagogical Methods for Improving Students' Creative Thinking as they Learn	927
<i>Akhmedov Alisher Astanovich, Yarmuhamedov Nabijon</i>	
Implementation Outcomes and Development Prospects of the Social And Legal Club in the Secondary Vocational Education System as a Tool for Delivering Social Services	932
<i>Makhmudova Ugiloy Baxtiyarovna</i>	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	935
<i>Chakkanov Faxriddin Xusanovich</i>	
Current Research and Suggestions on The Impact of Physical Activity on Adolescents' Mental Health	938
<i>Irgashev Shokhrukh Khasanovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi shaxsiga qo'yiladigan zamonaviy pedagogik talablar	941
<i>Gaziyeva Nigora shamsiddinovna, Abdiraxmonova Nilufar Muxiddinovna</i>	
Eshituv va fonematik idrokni rivojlantirishda neyropsixologik o'yin usullari	945
<i>Lutfullayeva Sadoqat Muzaffar qizi, Axmedova Zuxra Mirzabekovna</i>	
Metodlarning turlari va nazariy asoslari	948
<i>Murodova Durdona Rayimjon qizi, Ashurova Hulkaroy Ma'rufjon qizi</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining tizimli tafakkurini rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligini aniqlash: pedagogik tajriba-sinov natijalari va matematik-statistik tahlil	952
<i>Mustafaqulova Dildora Ismatullayevna</i>	
Raqamli texnologiya ta'limga imkoniyatmi yoki xavf?	960
<i>Otanazarova Mehriniso Abdusharif qizi</i>	
Zamonaviy sharoitlarda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni olib borish uslubiyoti va unga qo'yilayotgan talablar	963
<i>Ortiqova Nargiza Akramovna, Suvonqulova Muxabbat Otamurot qizi</i>	
Interactive Grammar Learning Methods and their Significance for Non-Philological Education Students .	969
<i>Almatova Umida Islomovna</i>	
Berilganlar bazasi konsepsiyalarining evolyutsiyasi va zamonaviy rivojlanish bosqichlari.....	975
<i>Nosirova Shohista Elmurodovna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda milliy g'urur hissini shakllantirishda tarbiyachining pedagogik ahamiyati.....	980
<i>Kadirova Shaxnoza Xudoyberdiyevna</i>	
Autentik matnlar orqali o'quvchilarda o'qishga motivatsiya shakllantirish	987
<i>Usmonova Gulhumor Qo'ldashboy qizi</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida "Aralash ta'lim (Blended Learning)" texnologiyasining joriy etilishi.....	991
<i>Sh. D. Ablakulov</i>	
Ko'paytirish amalini o'rgatishga zamonaviy yondashuv (suv vositasida)	995
<i>Ismoilov Bobur Toxirovich</i>	
WEB dasturlash fanining ahamiyati va rivojlanish tendensiyalari.....	1000
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdullayev Javohirbek Zokirjon o'g'li</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida metakognitiv kompetentlikni rivojlantirishning nazariy-metodik xususiyatlari	1005
<i>Sattorova Go'zalxon Mamadaminovna</i>	
Reflective Technologies of Development of Sanogen Thinking in Students.....	1010
<i>Ismailov Murodulla Kahramonovich</i>	
Tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik asoslari.....	1014
<i>Avazova Farangiz Ixtiyor qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Surxon adabiy maktabi: Usmon Azim va Shafolat Rahmatulla Termiziy ijodi..... 1022 <i>Xolboyeva Dilafuz Xayrulla qizi</i>
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy mazmundagi masalalar asosida ijodiy fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish ..... 1026 <i>Ahmadjonova Intizor Iqboljon qizi, Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi</i>
	Tarbiyalanuvchilarda miqdor va son tushunchalariga doir ta'limiy o'yin faoliyatlari jarayonida ixtiyoriy diqqatini shakllantirish..... 1030 <i>Quysinova Shahlo Nasim qizi</i>
	Alaliyali bolalar bilan logopedik ishning tizimli yondashuvi ..... 1035 <i>Irkinova Irodaxon Temirovna</i>
	Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarni eshitish va talaffuzga paralel ravishda rivojlantirish: integratsiyalashgan yondashuv ..... 1040 <i>Raximova Mahliyo Xasanboy qizi</i>
	Gender xususiyatlarning ijtimoiy shartlangan ko'rinishlari ..... 1043 <i>Yulduzxon Mirzaaxmedova</i>
	Oliy ta'limda muhandislik fizikasi fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlarini takomillashtirish ..... 1047 <i>Butayeva Nargiza Buriboyovna</i>
	Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetentligini integrativ yondashuv asosida shakllantirish modeli..... 1051 <i>Askarova Zilolaxon Nurmuhamadovna</i>
	Sun'iy intellekt asosida ta'limni individuallashtirishning pedagogik asoslari ..... 1055 <i>Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Toxirova Muattarxon Isroil qizi</i>
	Matematik fizika tenglamalari fanini o'qitishda yuqori tartibli differensial tenglamalar bo'limining o'rni va ahamiyati ..... 1060 <i>Murzambetova Mexriban Begdullayevna</i>
	Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etish metodikasi ..... 1064 <i>Fayziyeva Madinabonu Sohibjon qizi</i>
	O'tkir Hoshimovning realistik xarakter yaratish mahorati..... 1070 <i>Nortojiyev Muxammad</i>
	Bolalar adabiyoti asarlarini tahlil qilishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlari ..... 1073 <i>Xujamqulova Iroda Faxriddinovna</i>
	O'quv jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning bolalarda bilish faolligini rivojlantirishdagi ahamiyati ..... 1078 <i>Achilov Obid Muzrobovich</i>
	Maktab o'quvchilarida mustaqil ta'limni tashkil etish, o'tkazish va baholash metodikasi..... 1083 <i>Musayeva Gulnoza Yo'ldosh qizi</i>
	Bo'lg'usi pedagoglarda estetik kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida..... 1087 <i>Bozorova O'g'iloy Komilovna</i>
	"Taskari teorema" innovatsion pedagogik texnologiyasi ..... 1093 <i>Yandasheva Sevara Ne'matjonovna</i>
	Technologies for Forming Students' Communicative Competence Based on Interdisciplinary Integration..... 1096 <i>Umida Eshmirzayevna Mamatkulova</i>
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirishda elementar matematikaning o'rni ..... 1101 <i>Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li, Badridinov Nusratbek Xusniddin o'g'li</i>
	Zamonaviy muhandisni tayyorlash texnologiyasi – kasbiy kompetentlikni shakllantirish imperativi sifatida ..... 1105 <i>Axmedova Aziza Shokir qizi</i>
	Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri ..... 1110 <i>Djabbarov Axror Islomovich</i>
	Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish ..... 1114 <i>Artikova Nargiz Shuxratovna</i>
	O'quvchilarni tayanch hayotiy kompetensiyalar orqali iqtisodiy bilimlarini shakllantirish ..... 1118 <i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Sayfullayeva Dilnoza Amrullayevna</i>
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishda interfaol ta'lim metodlarining pedagogik samaradorligi..... 1123 <i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Oripova Shaxzodaxon Otamurod qizi</i>

Integrativ yondashuv asosida bo'lajak pedagoglarni ma'naviy tarbiya faoliyatiga tayyorlashning pedagogik mexanizmlari.....	1127
Rahmatjonzoda Ahrorjon Ahmad o'g'li	
Ta'lim transformatsiyasi sharoitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida	1130
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda oila va maktab hamkorligi	1135
Mamadaliyeva Gavxarxon Asiljonovna	
Pedagogik amaliyotda pedagogik mahoratni rivojlantirishning nazariy–amaliy asoslari	1139
Yunusova Feruza Maxamadolim qizi	
O'quvchilarda milliy xarakter xususiyatlarini rivojlantirishning pedagogik aspektlari	1143
Hasanova Gulmira Hoshimjanovna	
Maktab yoshidagi o'quvchilarga she'riy asarlarni o'qitishga doir ayrim metodlar (O. Matjonning "Orolga yordam" she'ri asosida).....	1147
Alxiyeva Sitora Raximqul qizi	
Sport travmalaridan keyingi reabilitatsiyada jismoniy tarbiya vositalaridan foydalanishning nazariy va amaliy asoslari	1150
Begimqulov Oltiboy Jo'rayevich	
Demografik vaziyatning mohiyati va tarkibi	1155
Bomurodov Sanjar Bekmurodovich	
Problems of Developing the Terminology System of the Uzbek Language.....	1159
Dilnoza Yuldasheva Bekmurodovna	
Tarbiya darslarida guruh va jamoaviy o'yinlar orqali muloqot madaniyatini shakllantirish	1163
Menlibayeva Azima Oralbayevna	
Raqamlashtirilgan ta'limda talabalarni tanqidiy fikrlash asosida kommunikativ kompetentligini rivojlantirish texnologiyalari.....	1166
Nuritdinova Xurshida Narpulatovna	
Raqamli ta'lim vositalarining boshlang'ich ta'limdagi afzalliklari	1169
Sattorova Mohira	
The Importance of Teaching Physics Through Modern Educational Trends	1172
Sharofutdinov Ikboljon Usmonjon ugli	
Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy rivojlanishida gender rollar nazariyasining amaliy ahamiyati	1176
Tolipova Noilaxon Nodir qizi	
Interfaol metodlar orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish	1183
Umida Bovanova Abdurahobovna, Bo'riboeva Navbahor Faxriddinov	
Zamonaviy ilg'or xorijiy tajribalar asosida qon aylanish tizimi mavzusini o'qitishning innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash imkoniyatlari	1186
Xaqberdiyeva Sh. T.	
Ingliz tili darslarida kreativlikni oshirishda kuzatiladigan muammolar va ularni yechishga doir pedagogik yondashuvlar.....	1190
Yusupov Lutfullo Sayitturayevich	
Informatika fanini o'qitishda qo'llaniladigan innovatsion ta'lim texnologiyalari ("Axborotlarni kodlash" mavzusi misolida).....	1194
Temirova Gulbahor G'ulomovna, Yusupova Nodira Nurdinovna	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	1201
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida "maktabgacha ta'limda menejment" fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlari	1204
Astanakulova Manzura Buribayevna	
Milliy qadriyatlar vositasida o'quvchilarni chet tili o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	1209
Toshturdiyeva Xurshida Erkinovna, Elmurodova Dildora Erkinovna	
Talabalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirishda individual yondashuvning nazariy asoslari	1212
Islomov Eldor Yusupovich	
Pedagogik jarayon subyektlarining intellektual imkoniyatlarini diagnostik o'rganish va korreksiyalash metodikasini takomillashtirish.....	1215
Sattorova Malikaxon Abdug'affor qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	1220
Марупова Дилфуза Давроновна	

Using Debate, Role-Play, and Drama as Tools for Developing Oral Skills in English	1326
<i>Menglibekov Reynazar Mukhammetkarim-uli</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida supervayzerlik qobiliyatlarini rivojlantirishning psixologik determinantlari	1329
<i>Mirzayeva Muhayyo Ruziyevna</i>	
Methodology for Developing Patriotic Education in Students Through Ideas of National Heroism	1334
<i>Nomanova Ma'rifat Abdillayevna</i>	
Shaxsda kasbiy tafakkur namoyon bo'lishining psixologik mexanizmlari	1337
<i>Olimova Fotima Botirovna</i>	
Interaktiv ta'lim muhitida talabalarning badiiy-kompozitsion didini shakllantirish pedagogik mexanizmlari (rangtasvir fani misolida).....	1341
<i>Omonqulova Dildora Xusniddin qizi</i>	
Triz va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	1348
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna</i>	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayonlarini takomillashtirish	1351
<i>Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li</i>	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash-konstruktorlik ko'nikmasini rivojlantirishning muhim yo'nalishlari (muhandislik ta'lim yo'nalishlari misolida)	1355
<i>Salomov Ilhom Salimovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini PIRLS tizimi asosida baholashga o'rgatish	1359
<i>Samidjonova Muxabbat Xoliqjonovna</i>	
"Nurli maskan" ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida aniq va tabiiy fanlarni integrativ o'qitishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	1362
<i>Sobirova Mashxura Ubaydullayevna</i>	
Sun'iy intellekt va simulyatsion o'yinlardan foydalanib iqtisodiy tafakkurni shakllantirish metodikasi	1365
<i>Sodiqova Nigora Turayevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida virtual texnologiyalar vositasida axborot kompetentligini rivojlantirish tizimi	1368
<i>Suvonqulova Aziza Abdurazzoq qizi</i>	
Rahbarlarning psixologik farovonligi: oila-kasb muvozanati, oilaviy munosabat va kasbiy qoniqishning o'zaro ta'sir mexanizmlari.....	1371
<i>Teshayev Sobit Sodik o'g'li</i>	
Tibbiy ta'limda refleksiv ko'nikmalar: O'zbekiston va dunyo tajribasi	1374
<i>Toshmatova Moxizatxon Inomidin qizi</i>	
Boshlang'ich tayyorganlik bosqichidagi yosh voleybolchilarning mashg'ulot jarayonini texnik va taktik nazorat qilish metodikasi.....	1377
<i>Xakimov Saydullo Tulanboyevich</i>	
Kadrlarni boshqarishda strategik va tezkor qarorlar uyg'unligini ta'minlashning tashkiliy-boshqaruv asoslari	1380
<i>D. A. Xodjimatoeva</i>	
Jismoniy imkoniyatlari cheklangan yoshlar uchun sport va jismoniy faollikning ahamiyati	1385
<i>Zafar Xudaykulov</i>	
Raqamli texnologiyalar va innovatsion metodlar asosida ta'lim samaradorligini oshirish	1388
<i>Yusupova Munisa</i>	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	1391
<i>Zokirova Nargiza Akbarjonovna</i>	
Til kompetentligining kognitiv tilshunoslik bilan aloqasi boshlang'ich sinflar misolida	1395
<i>Zokirova Sohiba Muhtoralievna, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Структура и основные характеристики креативности личности студентов педагогических вузов.....	1398
<i>Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна</i>	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	1403
<i>Yarmatov Raxmboy Baxramovich</i>	
Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish	1409
<i>Bolibekov Alisher Abdusalomovich</i>	

Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	1412
Djumayeva Dildora Isroilovna	
Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri.....	1416
Hayitboyeva Nilufar G'anjionovna	
Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi	1421
Maxammatova Feruza Olimovna	
O'zbekistonda virtual muzeylar va ularning tarbiyaviy imkoniyatlari.....	1424
Voxidova Norposhshaxon Xabibullayevna, Yusupova Mohinur Ulug'bekovna	
Xalqaro ta'lim tajribasi asosida o'quvchilarda tafakkur erkinligini shakllantirishning zamonaviy yondashuvlari	1434
Maxammatova Ma'muraxon Jalilovna	
Tarbiya fanini o'qitish jarayonida talabalarda pedagogik taksonomiya ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	1438
Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna	
Tibbiyot texnikumi talabalari klinik tafakkurini shakllantirishning nazariy asoslari: konseptual yondashuvlar va ilmiy talqinlar	1443
Axmedov Marifxan Mamatxanovich	
Valeologik tamoyillarning maktabgacha ta'lim tizimidagi ahamiyati.....	1448
Begmatova M. T.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jonli va jonsiz tabiat haqidagi bilimlarni shakllantirish.....	1452
Umbarova Nasiba Xolboy qizi	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda fuqarolik kompetensiyasi dolzarb pedagogik muammo sifatida.....	1456
Djumaqulov Shuxrat Baxodirovich	
Oilada ota-ona va bola munosabatlaridagi pedagogik-psixologik omillar.....	1460
Exsonova Feruza Turdixo'jayevna	
Педагогико-психологические аспекты формирования социокультурной компетентности будущих учителей средствами музейной педагогики	1464
Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi	
Serebral falaj(bsf)tashxisli bolalarda respirator-nutq mexanizmlarining buzilishi va korreksion yondashuvlar.....	1469
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi	
Milliy harakatli o'yinlar talaba yoshlar tarbiyasida rivojlanishining zamonaviy roli va ahamiyati	1473
Mirzayev Dilshod Khamidovich	
O'smir qizlarda deviant xulqni profilaktika qilish	1477
Mo'minova Dilrabo Murodillayevna	
Arab tilshunosligida ma'no, tuzilma va bayon nazariyasining shakllanishi Sakkokiy qarashlari asosida tahlil.....	1481
Abdullayev Olimjon	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari rahbar kadrlarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari.....	1487
Yuldasheva Munisa Ibrohimovna	
Xorijiy tillarni o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetensiya	1492
Yormatova Gulnoz Qayumovna	
Developing Imagination and Narrative Thinking in Young Learners Through English Storytelling Activities.....	1497
Madjitova Oyshakhon Mukhammadganiyevna, Anvarova Muslima	
Effectiveness of Online Resources in Teaching Professional Vocabulary to Philology Students	1508
Yusupova Zarrina	
Modern Automotive Lexicon: Formation Processes, Semantic Fields, and Functional Usage	1511
Yuldasheva Mastona Muxubillayevna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etishda "Atrof va men" metodikasidan foydalanish	1514
Uralova Nurxon Maxadovna	
Chet tili bo'yicha A1, A2, B1 daraja bitiruvchilari tayyorgarligi darajasiga qo'yiladigan talablar (lingvistik kompetensiya) tahlili	1519
Tojiyeva Anora Baxtiyorovna	

Гендерных различия прокрастинации.....	1526
<i>Рахмонова Гузал Жамшидовна</i>	
A System of Software that Develops the Intellectual Potential of Students in Teaching Mathematics	1529
<i>Toxirova Malika Muzaffar qizi</i>	
O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	1535
<i>Maxkamova Muborak Yusupovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbar kadrlar zaxirasini shakllantirish mexanizmlarini takomillashtirish.....	1543
<i>Raximova Zilola Alimbayevna</i>	
Ona tili darsliklari ta'limi mazmunini lingvistik ekspertiza qilish metodikasi	1547
<i>Majidova Aziza</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari.....	1551
<i>Sharipova Gulruksor Nurkabilovna</i>	
Oliy texnika ta'limida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalarini o'qitishning innovatsion metodik asoslari	1554
<i>Numonjonov Shoxzodbek Dilshodjon o'g'li</i>	
STEAM tamoyillari asosida rivojlantiruvchi muhit yaratish	1558
<i>Umarova Muqaddasxon</i>	
Autistik spektr buzilishi: DSM-5 va ICD-11 tasniflari, tadqiqotlar va jamiyatdagi ahamiyati.....	1562
<i>Tuxtayeva Maxfirat</i>	
STEAM texnologiyasi asosida xorijiy til (ingliz tili) o'rgatish.....	1566
<i>Teshaboyeva Zumradxon</i>	
Cultivating Social-Emotional Learning (SEL) in Classrooms.....	1569
<i>Choriyev Ilxom Kenjayevich</i>	
Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari	1573
<i>Mamatkabilov A. X.</i>	
Sun'iy intellekt – speechace dasturi yordamida o'quvchilarning ingliz tilida talaffuz malakasini oshirish	1578
<i>Nabiyeva Shahnoza Alijon qizi</i>	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	1583
<i>Qurvanboeva Diyora Muzaffar qizi</i>	
STEAM ta'limining O'zbekistondagi rivojlanish istiqbollari.....	1588
<i>Abdukarimova E'zoza Fazliddin qizi, Bayjigitova Dilorom Baxtiyarovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida jarayonlarning boshqarishning innavatsion texnologiyalari	1592
<i>Uzaqov Nomozali Hamdamovich</i>	
Kimyoni o'qitish jarayonida virtual laborotoriyadan foydalanish	1596
<i>Murodova Sitorabonu Bahodir qizi</i>	
Raqamli platformalardan foydalanish asosida bo'lajak o'qituvchilarning media ko'nikmalarini shakllantirish.....	1599
<i>Safarov Feruz Saminjon o'g'li</i>	
Qoraqalpoq xalq an'analari vositasida maktab o'quvchilarini an'anaviy tarbiyalash (Bo'zatov tumani maktablari misolida).....	1603
<i>Dosjonova Nilufar Rustam qizi</i>	
Modern Requirements for a Teacher's Pedagogical Skills in the Context of Digital Transformation in Education.....	1607
<i>Abira Bakhramova</i>	
Kichik maktab yoshdagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish.....	1613
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonlarida bir qator tarkibiy komponentlarning uyg'un rivoji.....	1617
<i>Mirzaxojayeva Dilrabo To'lqin qizi</i>	
O'quv mashg'ulot guruhida musoboqa oldi mashg'ulotlar tuzilishi (badminton misolida).....	1621
<i>Ismoilova Fotima Ismoil qizi</i>	
Alohida ajratilgan o'quvchilarga ta'lim-tarbiya berish davomida ularning ijtimoiy-emotsional kompetentligini rivojlantirish zaruriy omil ekanligi to'g'risida.....	1626
<i>Qozoqboeva Xanifaxon Shavkatjon qizi</i>	

Methodological Foundations for Shaping the Creative Activity of Younger Pupils in Solving Mathematical Problems	1630
Dzhurakulova Adolat Khalmuratovna	
Jadidlar merosi asosida bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy dunyoqarashini faollashtirish metodini takomillashtirish	1638
Bekchanova Ozoda Otajon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish orqali o'quv motivatsiyasini rivojlantirish.....	1641
Alibayeva Dildora Raxmatilla qizi	
Maktabgacha ta'limda steam texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish.....	1644
Bolibekov Alisher Abdusalomovich	
Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	1647
Djumayeva Dildora Isroilovna	
Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri.....	1650
Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna	
Emotional Burnout of Teachers as a Factor Influencing Professional Activities	1655
Kamilova Nadira Gayratovna, Abdullaeva Nelufar Karimjanovna	
Методика развития профессионально-речевых компетенций будущих специалистов	1663
Комилова Мукаррам Кобилжоновна	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari va samarali metodlari	1666
Koziyeva Fazilat	
Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi	1671
Maxammatova Feruza Olimovna	
Deviant xulq-atvor shakllanishining nazariy va eksperimental tadqiqotlar tahlili	1674
Xolmurotova Shoxista Mirzaliyevna	
IJF yangi qoidalarining dzyudochilar texnik arsenaliga ta'siri: 2020 va 2024-yilgi olimpiadalar qiyosiy tahlili.....	1677
A. T. Saydullayev	
Системный подход к внедрению мультилингвальных методов: разработка структурно-функциональной модели в педагогическом вузе	1681
Жумамуратова Юлдуз Бахтияровна	

O'RTA MAXSUS O'QUV YURLARI TALABALARIDA MUOMALA MADANIYATINI TARBIYALASH IJTIMOY- PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA

Maxkamova Muborak Yusupovna

Renessans ta'lim universiteti

“Pedagogik ta'lim va psixologiya” kafedrası professori

Annotatsiya: Maqolada o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyati shaxsiy sifat sifatida muhim o'rin egallashi yoritilgan. Tadqiqotda pedagogik muomala madaniyatini shakllantirishning ijtimoiy-ma'naviy asoslari ochib berilgan. Shuningdek, o'rta maxsus o'quv yurtlari pedagoglarining talabalar bilan muomala odobini shakllantirish tizimi tahlil qilingan. Tadqiqot natijasida o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala odobining tarbiyalanganlik darajasi aniqlangan va tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: muomala, tizim, ma'naviyat, madaniyat, zamonaviy bilim, ko'nikma, uslubiy yondashuv, pedagogik boshqaruv, ta'lim, tarbiya, urf-odatlar, an'analar, insoniylik, pedagogik faoliyat, pedagogik mahorat, muomala madaniyati, suhbat, pedagogik fikrlash, o'quv jarayoni, metodlar, o'qitish jarayoni, pedagogik jarayon, tahlil, pedagogik tizim, kreativ fikrlash, psixologik xususiyatlar, muomala odobi, muloqot vositasi.

Abstract: The article highlights that the culture of communication among students of secondary specialized educational institutions occupies a significant place as a personal quality. The socio-spiritual foundations for the formation of pedagogical communication culture are revealed. The study analyzes the system of developing communication etiquette between teachers and students in secondary specialized educational institutions. As a result of the research, the level of formation of communication etiquette among students of secondary specialized educational institutions was identified and analyzed.

Key words: communication, system, spirituality, culture, modern knowledge, skills, methodological approach, pedagogical management, education, upbringing, customs, traditions, humanity, pedagogical activity, pedagogical skill, communication culture, conversation, pedagogical thinking, educational process, methods, teaching process, pedagogical process, analysis, pedagogical system, creative thinking, psychological characteristics, communication etiquette, means of communication.

Аннотация: В статье показано, что культура общения у студентов средних специальных учебных заведений занимает важное место в структуре личностных качеств. Раскрываются социально-духовные основы формирования культуры педагогического общения. Проанализирована система формирования этикета общения педагогов средних специальных учебных заведений со студентами. В результате исследования выявлен и проанализирован уровень воспитанности этикета общения у студентов средних специальных учебных заведений.

Ключевые слова: общение, система, духовность, культура, современные знания, навыки, методический подход, педагогическое управление, образование, воспитание, обычаи, традиции, гуманность, педагогическая деятельность, педагогическое мастерство, культура общения, беседа, педагогическое мышление, учебный процесс, методы, процесс обучения, педагогический процесс, анализ, педагогическая система, креативное мышление, психологические особенности, этикет общения, средство общения.

KIRISH

Ta'lim sohasidagi islohotlardan bosh maqsad – ta'lim va tarbiyaning demokratik, insonparvarlik prinsiplarini qaror toptirish, xalqimizning tarixiy an'analari va urf-odatlarini, shuningdek, umumbashariy qadriyatlar asosida ta'lim mazmunini tubdan o'zgartirish, shu maqsadda o'qituvchilar va pedagogik jamoalarning tashabbuskorligiga keng imkoniyat ochib berish hamda uni har tomonlama rag'batlantirish, bilim va ko'nikmalarning puxtaligini ta'minlaydigan zamonaviy didaktik vositalarni qo'llashni keng ko'lamda yo'lga qo'yishdan iborat.

Mamlakatning kelajagi fuqarolarning boy ma'naviyati, madaniyati va bunyodkorligiga tayanadi. "Zero, eski ta'lim-tarbiya asosida yangi jamiyatni qurib bo'lmaydi". Shu munosabat bilan ta'lim mazmuni quyidagi maqsadlarni ko'zda tutadi:

- mustaqilligimizni, istiqlolimizni his eta oladigan, o'zligini anglab yetadigan fuqarolarni tarbiyalash;
- respublikamizning aql-zakovat va ilm borasidagi kuch-quvvatini rivojlantirish;
- jamiyat, davlatimiz va oila oldidagi mas'uliyatini anglaydigan yetuk shaxsni shakllantirish;
- axloqiy pok, jismoniy barkamol, Vatan tuyg'usini yuksak anglaydigan fidoyi insonni, izlanuvchan va tashabbuskor sog'lom avlodni tarbiyalash;
- faqat savod o'rganish bilan chegaralanib qolmaydigan, o'rganganlarini hayotga tatbiq eta biladigan shaxsni tarbiyalash;
- yangi demokratik jamiyatni qurish, unda yashash va ishlashni biladigan yoshlar ongini tarbiyalash ^[1].

O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyati shaxs sifatleri tarkibida o'ziga xos o'rin tutadi. Ustoz, o'qituvchi va tarbiyachining qiyofasi Markaziy Osiyoda hamda jahonning boshqa mamlakatlarida yashab irod etgan donishmandlar, mutafakkirlar va pedagoglarning asarlarida bayon etilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ularda belgilangan yo'l-yo'riqlar majmui pedagogik faoliyat va o'qituvchi shaxsiga qo'yilayotgan talablarga mos keladi. Albatta, bunday talablar davrlar o'tishi, ijtimoiy tuzumlar o'zgarishi bilan o'zgarib boradi. Lekin umuminsoniy, boy ma'naviyatga ega bo'lgan talablar o'qituvchi odobida o'z kuchini saqlab qolaveradi. Muomala madaniyati bilan bog'liq bo'lgan ayrim masalalar M. Ochilov, R. A. Mavlonova, M. Jumayev, B. Jo'rayeva, M. Mahkamova kabi olimlar tomonidan ishlab chiqilgan va hozirgi kunda amaliyotga tatbiq etilmoqda.

Shuni ta'kidlash kerakki, nazariy masalalarda bo'lajak o'qituvchining umumpedagogik tayyorgarligi sifatida qaralib, o'qituvchining ma'naviy, uslubiy va kasbiy madaniyatiga shaxs madaniyatining asosiy tarkibiy qismlari sifatida keng e'tibor berilgan. Yuqorida ta'kidlab o'tilgan mualliflarning ishlari bugungi davr uchun xarakterli bo'lib, ko'p jihatdan ta'lim va madaniyat sohasidagi aloqalar muammolarini yorqin ifoda etadi. Yangicha pedagogik fikrlashni shakllantirish zarurati (o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalashni takomillashtirishning asosiy sharti hisoblanadi) bilan bog'liq tadqiqotlar, ayniqsa, M. Ochilov, R. A. Mavlonova, O. Musurmonova, M. Mahkamova, M. Jumayev, F. Yuzlikayev va boshqalarning ilmiy ishlarida o'z aksini topgan.

O'rta maxsus o'quv yurti pedagoglarining talabalar bilan muomala odobini shakllantirish tizimi

Ijtimoiy ma'naviy ehtiyoj, kasb va shaxsiy sifatlar
Ongli kasb tanlash va o'quv jarayoni
Pedagogik muloqat madaniyati qonuniyatlari va qoidalari
Ta'lim tarbiyaga ilmiy metodik yondashuv. Muloqat yuli.
Pedagoglarning talabalar bilan munosabati
Ta'lim tarbiya natijalari
Ilmiy amaliy tavsiyalar

Pedagogik muloqot vazifalari:

- talabalarga yangi bilim va ma'lumotlar berish, ular bilan fikr almashish;
- o'qituvchi va talabalarining bir-birini o'zaro bilishini ta'minlash;
- muloqot ishtirokchisi shaxsining imkoniyatlarini ochish va ularning muammolarini mustaqil hal etishga yo'naltirish;
- o'qituvchi shaxsiy fikrlarining pedagogik jihatdan maqsadga muvofiqligini ta'minlash;
- muloqot ishtirokchilarining bir-biridan qanoat hosil qilishiga erishish;
- hamkasblar va talabalarga nisbatan to'g'ri ohang hamda muloqot malakalarini qo'llash.

Pedagogik muomala madaniyatini tarkib toptirishning ijtimoiy-ma'naviy asoslari:

- vatanparvarlik, xalqparvarlik, insonparvarlik, mehnatsevarlik, elga hurmat, sadoqat, xalq tuyg'usi va ishonchiga hamdardlik;
- oilaga sadoqat, diyonatlilik va vijdonlilik;
- kichik yoshdagilarga, ota-onaga hurmat va g'amxo'rlik;
- mardlik, kamtarlik, adolatlilik, rostgo'ylik, yaxshilikka intilish, imkoniyatli va e'tiqodli bo'lish, o'z kasbining ustasi bo'lish va uni sevish, ijodkorlik, til va dil birligi, so'z va ish birligi, shirinzabonlik ^[4].

O'rta maxsus o'quv yurtlarida pedagoglar faoliyatini tashkil etish:

1. O'zbek xalq pedagogikasidan foydalanish, uning milliylik va baynalmilallik xususiyatlarini inobatga olish, tarbiyada qo'llanilgan tajriba va usullarni o'rganish.
2. Ota-onalarning xalq pedagogikasini tushunishi va undan xabardorlik darajasini muntazam oshirib borish maqsadida ular bilan ishlash.
3. O'zbek xalq og'zaki ijodining ta'lim-tarbiyaga oid namunalaridan axloqiy, aqliy, mehnat va jismoniy tarbiya jarayonida foydalanish.
4. Buyuk mutafakkirlar, olimlar, yozuvchi va shoirlar ijodidagi tarbiya masalalariga oid fikrlar asosida bolalarga tushuncha berish.
5. Asrlar davomida yaratilgan urf-odatlar, an'analar va marosimlarni xalqimizning milliy xususiyatlari asosida qayta tiklashga erishish.

Pedagoglar muomala madaniyatini tarbiyalashning asosiy yo'nalishlari:

1. Pedagoglar bilan muayyan mavzular bo'yicha suhbatlar olib borish.
2. Maxsus tarbiya soatlari o'tkazish.
3. Ota-onalar bilan turli tarbiyaviy tadbirlar tashkil etish.
4. Turli mazmundagi darsdan tashqari mashg'ulotlar uyushtirish.
5. Kollejda o'qituvchilar va talabalar hamkorligida turli tadbirlar o'tkazish.

O'rta maxsus o'quv yurti rahbarining o'qituvchilar bilan pedagogik muloqot madaniyatini shakllantirish mezonlari:

1. Pedagoglarning insoniylik mavqei, ijtimoiy xulqi, xatti-harakatlari va dunyoqarashini shakllantirish.
2. Pedagoglarning kasbiy-ijodiy faoliyati.
3. Pedagoglarning o'z kasbiga nisbatan faol munosabati va kasbni egallashi.
4. Pedagoglarning pedagogik vaziyatlarni umumlashtirish va tahlil etish usullarini egallashi.
5. Pedagoglarning yangi pedagogik vazifalarga ta'sir ko'rsatishi, pedagogik vaziyatlarni o'zgartira olishi hamda pedagogik jarayonni rivojlantirishni oldindan ko'ra bilishi.
6. Pedagoglarning o'z faoliyatiga doir individual uslubga ega bo'lishi, ya'ni o'quvchilarning bilim olganligi va tarbiyalanganligidan yuqori ko'rsatkichlarni ta'minlovchi pedagogik faoliyat va pedagogik ta'sir ko'rsatishining barqaror birikmasiga ega bo'lishi.
7. O'qituvchining pedagogik faoliyatining doimiy takomillashib borishi.

O'rta maxsus o'quv yurtlari rahbarining talabalar faoliyatiga ta'sir ko'rsatishining asosiy turlari:

1. Tashkil etuvchi (yo'l-yo'riqlar, maslahatlar, nasihatlar).
2. Baho beruvchi (ta'kidlovchi) – bildiruvchi baho orqali o'quvchilar faoliyatini rag'batlantirish.
3. Intizomga undovchi – bevosita savol shaklida tanbeh berish yoki jazolash.

O'qituvchining talabalar bilan muloqotdagi holati:

1. Ijobiy (ma'qullash, ijobiy baholash).
2. Salbiy (haqoratlash, ishonchsizlik, qo'rqitish).
3. Neytral (taklif, ta'na, bevosita ko'rsatma) ^[5].

O'rta maxsus o'quv yurti talabalarida muomala odobining tarbiyalanganlik darajasini aniqlash:

1. Talabalar ta'limiga muammoli yondashuv.
2. Pedagogik ta'lim standartlarini mukammal o'zlashtirish.
3. Mustaqil ishlarni amalga oshirish va pedagogik amaliyotda erishilgan natijalar.
4. Izlanuvchanlik, ijodkorlik va o'z ustida ishlash.

Tajribada to'plangan ma'lumotlarga ko'ra, o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala odobini tarbiyalashga qaratilgan tavsiyalarni talabalar muhokamasiga havola etish maqsadga muvofiq deb topildi.

1. Pedagogika va psixologiya fanlarini o'qitishda bo'lajak pedagoglarning individual xususiyatlarini hisobga olish maqsadga muvofiqdir.
2. Bo'lajak pedagog faoliyatiga oid yaqqol misollar keltirish orqali ularning egallayotgan bilimlari, ko'nikmalari va ijobiy fazilatlarining zaruriyati hamda ahamiyatini tahlil qilishga o'rgatish mumkin.
3. Ma'ruzalar va amaliy mashg'ulotlarda tajribali pedagoglar tajribasidagi yaqqol misollar hamda ko'rgazmali namunalardan keng foydalanish, o'qitish va mashg'ulotlar uyushtirish vositalari, metodlari, ta'sir ko'rsatish yo'llari va uslublarini namoyish etish alohida ahamiyat kasb etadi.
4. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini shakllantirishda o'quvchilarning psixologik xususiyatlari, holatlari, tashqi va ichki omillar ta'siri ostida o'zgarib turishi, faollik jarayonida shaxsning individual psixologik xususiyatlari namoyon bo'lishini tushuntirish metodlaridan foydalanish hamda yosh omillari, toliqish darajasi, hissiy va aqliy zo'riqish ko'rsatkichlarini hisobga olgan holda o'qitishni yo'lga qo'yish zarur.

O'rta maxsus o'quv yurtlarida pedagogika va psixologiyaga oid barcha maxsus fanlar chuqur va har tomonlama puxta o'tilishi lozim. O'quv yurtlarida diqqat-e'tiborni talabalarga o'qitilayotgan maxsus fanlarga qaratish muhimdir. Ayniqsa, talabaning muomala madaniyatini shakllantirishga qaratilgan pedagogik mahorat fanini chuqur o'rganish zarur. Bundan tashqari, darslarni o'tkazish metodikasi ham zamonaviy talablarga javob berishi kerak.

Bu holatni talabalar yuqori kurslarga o'tgani sari tobora anglab yetadilar. Quyida talabalarning mutaxassislikka oid fanlarini pedagogika kollejida qay darajada o'qitilayotgani tahlil qilinadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash jarayonini o'rganish maqsadida kompleks metodologik yondashuv qo'llanildi. Tadqiqot jarayonida empirik va nazariy usullar uyg'unlashtirildi. Ma'lumotlar pedagogik kuzatuv, so'rovnoma, anketa, suhbat hamda pedagogik hujjatlarni tahlil qilish orqali to'plandi. Talabalarning muomala madaniyati darajasini aniqlashda maxsus ishlab chiqilgan diagnostik savollar va baholash mezonlaridan foydalanildi. Olingan ma'lumotlar qiyosiy-tahliliy usul asosida tahlil qilinib, kurslar kesimida solishtirildi. Statistik ishlov berishda foizli nisbatlardan foydalanildi. Shuningdek, tajriba-sinov jarayonida olingan natijalar umumlashtirilib, pedagogik jarayonda muomala madaniyatini shakllantirish samaradorligi baholandi. Tahlil natijalari asosida ilmiy xulosalar chiqarildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval: I-II kurs talabalarining mutaxassislik fanlaridan qoniqqan yoki qoniqmaganligi ko'rsatilgan.

Kurs	Talabalar	Ixtisoslikka doir o'qitilayotgan fanlar					
		Nazariy darslar			Amaliy darslar		
	Soni	Qoniqarli	Juda qoniqarli emas	Qoniqarsiz	Qoniqarli	Juda qoniqarli emas	Qoniqarsiz
I	23	15	3	5	13	5	5
II	23	11	5	7	13	4	6

Mutaxassislik bo'yicha nazariy darslarni I-kurs talabalarining 15 tasi qoniqarli, 3 tasi juda qoniqarli emas, 5 tasi mutlaqo qoniqarsiz deb baholagan. II-kursda ushbu fanlarni talabalarning 11 tasi qoniqarli, 5 tasi juda qoniqarli emas, 7 tasi mutlaqo qoniqarsiz deb baholagan. III-kursda esa talabalarning 11 tasi qoniqarli, 4 tasi juda qoniqarli emas, 8 tasi mutlaqo qoniqarsiz deb javob bergan.

Mutaxassislik bo'yicha amaliy mashg'ulotlarni pedagogika kollejarida o'qitishga talabalar o'z munosabatlarini quyidagicha bildirganlar: I-kursda talabalarning 13 tasi bu fanlarni o'qitish qoniqarli, 5 tasi qoniqarli emas deb baholagan. II-kursda 13 tasi qoniqarli, 4 tasi unchalik qoniqarli emas, 6 tasi qoniqarsiz deb javob bergan. Talabalarning javoblaridan ma'lum bo'ladiki, ular kursdan kursga o'tgan sari fanlarni o'qitishga nisbatan tanqidiy yondashishni boshlaganlar. Mutaxassislik bo'yicha o'qitilgan nazariy darslar va amaliy mashg'ulotlarni kurs darajasi oshgan sari qoniqarsiz deb baholagan talabalar soni ortib borgan ^[2].

Demak, talabalarda ta'lim-tarbiya jarayoni davomida o'zlari tahsil olayotgan fanlarning o'qituvchilar tomonidan qay darajada o'qitilayotganini tahlil qila bilish hamda tanqidiy mulohaza yuritish qobiliyatlari rivojlanib borgan. Talabalarning yuqoridagi mulohazalarini yanada aniqroq o'rganish maqsadida ularga "Nima sababdan siz o'quv yurtida o'qitilayotgan fanlarni qoniqarsiz deb hisoblaysiz?" degan savol bilan murojaat qilinganda, ular quyidagi sabablarni ko'rsatganlar:

- A) Talabalarning bilim darajalarini hisobga olmaslik.
- B) Har bir guruhni ikkiga bo'lib dars o'tilmasligi.
- C) Pedagoglarning talabchanligining sustligi.
- D) Darslarda o'quv qo'llanmalari va darsliklardan foydalanilmasligi.
- E) O'qituvchilarning yuzaki munosabati.

Talabalar ushbu kamchiliklar bilimlarni o'zlashtirish jarayoniga to'sqinlik qilayotganini va o'tilayotgan darslardan qoniqmasliklariga sabab bo'layotganini ta'kidlaganlar. Shu bilan birga, ular maxsus fanlarni o'zlashtirishni kasbiy kamolotning eng muhim omili sifatida baholaganlar.

Shu sababli mazkur fanlarni o'qitishga alohida e'tibor berilishini istab, II-kurs talabalaridan biri: "Maxsus fanlarni o'qitishda guruhlarini ikkiga bo'lib dars o'tilsa, biz yanada chuqur bilimga ega bo'lamiz", – deb bildirgan. Talabalarning javoblaridan ko'rinadiki, o'qituvchining ta'lim va tarbiya jarayonini sifatli tashkil eta bilishi bevosita dars jarayonida yangi materialning to'liq o'zlashtirilishiga bog'liq. Ta'lim va tarbiyaning zamonaviy metodlari, shakllari va vositalaridan foydalanish, ularni aniq shart-sharoitlarda oqilona uyg'unlashtirish, zamonaviy texnika vositalaridan, jumladan, kompyuterlardan foydalana olish, ta'lim-tarbiya jarayonida talabalarga differensial yondashuvni amalga oshirish, ularning bilim va xulq-atvorini asosli baholash talabalarning o'qishga nisbatan jiddiy munosabatini shakllantiradi.

Pedagogik amaliy mashg'ulotlar bo'lg'usi mutaxassislarining nazariy mashg'ulotlar jarayonida olgan bilimlarini bevosita amaliyotda qo'llash uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Ushbu mashg'ulotlardan ko'zda tutilgan maqsad, birinchidan, talaba yoshlarning o'z mutaxassisligini yanada chuqurroq egallashini ta'minlash, ikkinchidan, ularda yuksak insonga xos bo'lgan muomala madaniyatini shakllantirish hamda ushbu fazilatlarini kelajak avlod tarbiyasida namoyon etishdan iborat bo'lishi lozim.

Mazkur maqsadlarga erishish uchun yoshlar va jamoatchilik bilan ishlashning samarali usullaridan foydalanish, ularni takomillashtirib borish va yangiliklarni joriy etish zarur. Ushbu usullar tarbiya amaliyotida quyidagi yo'nalishlarda keng qo'llanilgan:

- talabalar bilan muayyan mavzular bo'yicha suhbatlar olib borish;
- maxsus tarbiyaviy soatlar o'tkazish;
- darsdan tashqari turli mashg'ulotlarni tashkil etish.

Mazkur tadbirlarning har biri o'z xarakteriga ko'ra talaba yoshlarda yuksak xulq-atvor, odob va muomala madaniyatini shakllantirish maqsadida amalga oshirilgan. Maxsus tarbiya soatlari bevosita muomala madaniyatini rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, ular alohida tanlangan guruhlar bilan reja asosida olib boriladigan joriy suhbatlardan iborat bo'lishi maqsadga muvofiqdir.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, talabalar o'rta maxsus o'quv yurtiga qadam qo'yganda pedagogik muloqotning mohiyati, uning tarkibiy jihatlari va ko'nikmalari haqida yetarli tasavvurga ega bo'lmaydi. Shu sababli, ayniqsa, pedagogika va psixologiya fanlarini o'qitishda muloqot madaniyatini shakllantirishga alohida e'tibor qaratish zarur. Tajribada pedagogika fanlarini an'anaviy o'rganishga nisbatan muloqot madaniyatining nazariy va amaliy asoslarini izchil o'rganish yuqori samaradorlikni ko'rsatadi. Masalan, I-kursda "Mutaxassislikka kirish" fanida 6 soat davomida pedagogik kasbning o'ziga xos xususiyatlari, pedagogik kasbga qo'yiladigan talablar, pedagogik faoliyatning qirralari va pedagogik kasb mahoratini egallash yo'llari bilan tanishtiriladi ^[3].

Pedagogik kasbga doir badiiy asarlar asosida kitobxonlar konferensiyalari tashkil etiladi hamda kursni o'rganish jarayonida talabalarning hayoti, ma'naviy qiyofasi, muomala madaniyati va tushuntirish madaniyati bilan tanishtiriladi.

Pedagogika fanining umumiy asoslarini o'rganishda tadqiqotimiz predmeti bo'lgan pedagogik muloqot muammosidan kelib chiqildi va odatdagi o'qitishda har bir pedagogik masalaning nazariy hamda amaliy asoslari yoritildi. Kuzatuvlar natijasida talabalarda pedagogik faoliyat yo'nalishlari va unda pedagogik muloqotning tutgan o'rni, pedagog va tarbiya jarayonidagi o'zaro munosabatlarning maqsadga muvofiqligi, pedagogikaning nazariy va amaliy asoslarini bilishga bo'lgan ehtiyoj shakllantirilgani aniqlandi. Zero, pedagogik muloqot butun pedagogik texnologiyaning tub boshlang'ich masalasidir.

Umumiy pedagogikani o'rganish jarayonida yosh avlodni o'qitish va tarbiyalash sifati o'qituvchining tayyor-garligi va pedagogik mahoratiga bevosita bog'liq ekanligi aniqlanadi. Talabalarni o'qituvchilik kasbga tayyorlashda pedagogika fani muhim o'rin tutib, ularni kasbga oid pedagogik bilimlar, ko'nikma va malakalar bilan qurollantiradi, pedagogik faoliyatga ijodiy yondashuv yo'llari va pedagogik fikrlash madaniyatini shakllantiradi [2].

Pedagogikani o'rganishda metodologik asos sifatida O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonun, "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" hamda jamiyatni insonparvarlashtirish va demokratiyalashtirish g'oyalari tayangan holda ish olib borildi. Bu esa fanni o'rganish jarayonida pedagogik muloqot va munosabatlarning ustuvor ahamiyatga ega ekanligiga ishonch hosil qilish imkonini berdi.

"Suhbatdoshingizning suhbat davomidagi xatti-harakatlari sizning jahlingizni chiqaradimi?" degan savolga talabalar javoblari 2-jadvalda keltirilgan.

2-jadval

Tekshiruvchilarning javoblari	Kurslar			
	I	II		
Foiz hisobida	65	58		

Jadvalda aks ettirilganidek, I-kurs talabalarining 65 % "ha", 35 % "yo'q", II-kurs talabalarining esa 58 % "ha", 42 % "yo'q" deb javob bergan. Biz I-II kurs talabalariga nima sababdan "yo'q" deb javob berganliklari haqida murojaat qilganimizda, ular, ayniqsa, ushbu kurslarda o'tkaziladigan pedagogik amaliyot jarayonida qiyinchiliklarga duch kelganliklarini ma'lum qilganlar.

Demak, o'rta maxsus o'quv yurtlarining ta'lim-tarbiya jarayonida va o'qituvchilar ta'siri ostida talabalarda muomala qila bilish malakasi shakllangan. Bunga, avvalo, malakali o'qituvchilarning mavjudligi sabab bo'lgan. Talabalar doimo ularning faoliyatiga ergashish va ularga taqlid qilishlarini bildirishgan. Shunday ekan, ushbu ziyolilarning ta'lim va tarbiya jarayoni natijasida talabalar kasbga to'g'ri yo'naltirilgan, degan xulosaga kelish mumkin.

I-II kurs talabalarining javoblari shuni ko'rsatadiki, ular maktabdan faqat ijobiy, ba'zan esa idealistik tasavvurlar bilan kelishgan. Keyinchalik kasbning haqiqiy yo'nalishiga o'tilganda, uning og'ir va mas'uliyatli ekanligini anglay boshlaganlar. Shu bois maktabda alohida soatlar ajratilib, o'quvchilarga kasb haqida tushunchalar berilishi zarur.

Demak, o'quvchilar maktab partasidayoq kasbga yo'naltirilishi lozim. "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"da ko'rsatilganidek, bolalarning qobiliyati va layoqatiga qarab ixtisoslikka doir fanlarni chuqur o'rganishi muhim ahamiyatga ega. Ikkinchidan, tadqiqot natijalarimizdan kelib chiqib aytish mumkinki, maktablarda pedagogik sinflar yoki yo'nalish bo'yicha ixtisoslashtirilgan, fanlar chuqurlashtirib o'qitiladigan sinflarni tashkil etish hamda ularda mazkur kasbning pedagogik-psixologik asoslarini o'rgatish maqsadga muvofiqdir.

Uchinchidan, o'quv rejasida I-kursdayoq "Mutaxassislikka kirish" fanini chuqur o'zlashtirish orqali pedagogik kasbshunoslikni o'rgatish zarur.

"O'rta maxsus o'quv yurtini tamomlagandan so'ng qaysi oliy o'quv yurtiga o'qishga kirmoqchisiz?" degan savolga I-II kurs talabalarini quyidagicha javob berganlar (3-jadval).

3-jadval

Kurslar	O'rta maxsus o'quv yurtini bitirgandan so'ng qaysi oliy o'quv yurtiga o'qishga kirmoqchisiz?			
	Javoblar % hisobida			
	Talabalar soni	Pedagogika oliy o'quv yurtiga	Madaniyat oliy o'quv yurtiga	Texnika oliy o'quv yurtiga
1	40	16	10	14
2	40	18	10	12

Tadqiqot natijalaridan ma'lum bo'ldiki, talabalar o'qituvchilik kasbini egallashda tajribali o'qituvchilarga taqlid qilish, oliy ta'lim muassasasi o'qituvchisiga ergashish, ota-onasiga o'xshashga intilish kabi omillar asosida moti-

1 O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonun: <https://lex.uz/docs/-5013007>

vatsiyaga ega bo'ladilar. Ushbu kasbga bo'lgan qiziqish, asosan, maktab davridan (5–6-sinflardan) boshlanib, o'rta maxsus o'quv yurtida tahsil olish jarayonida yanada takomillashadi.

Shu sababli maktabda 5–6-sinflardan boshlab o'quvchilarga kasb tanlash va tanlangan kasblar haqida tizimli tushunchalar berish, kasbga to'g'ri yo'naltirish ishlarini olib borish muhimdir. Bundan tashqari, o'quvchi va talabalarda tanlangan kasbi, badiiy adabiyotlar, pedagogik amaliyot hamda kasbga bo'lgan qiziqish muomala madaniyatining shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini alohida ta'kidlash lozim.

Shuningdek, o'rta maxsus o'quv yurtlarida talabalarni maktablarda o'tkaziladigan pedagogik amaliyotga tayyorlash muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlarimiz shuni ko'rsatadiki, xalqimizning milliy an'analari va urf-odatlarini, buyuk siymolarning pedagogik qarashlarini ijodiy o'rganish asosida bo'lg'usi mutaxassis yoshlarning o'qish, mehnat, o'zaro munosabatlar, o'z-o'ziga munosabat va umuman hayotiy faoliyatining barcha sohalarida muomala qila bilish malakalarini shakllantirish pedagogik faoliyatning muhim vazifalaridan biridir.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, bo'lg'usi mutaxassislar o'rta maxsus o'quv yurtiga qadam qo'yganda pedagogik muloqotning mohiyati, uning tarkibiy jihatlari va ko'nikmalari haqida yetarli tasavvurga ega bo'lmaydi. Shu sababli pedagogika va psixologiya fanlarini o'qitishda muloqot madaniyatini shakllantirishga alohida e'tibor qaratish zarur. Tajriba shuni ko'rsatadiki, pedagogika fanini an'anaviy o'rganishga nisbatan muloqot madaniyatining nazariy va amaliy asoslarini izchil o'rganish yuqori samaradorlik beradi.

Masalan, I-kursda "Mutaxassislikka kirish" fanida 6 soat davomida pedagogik kasbning o'ziga xos xususiyatlari, pedagogik kasbga qo'yiladigan talablar, pedagogik faoliyatning qirralari va pedagogik kasb mahoratini egallash yo'llari bilan tanishtiriladi. Pedagogik kasbga doir badiiy asarlar bo'yicha kitobxonlar konferensiyalari tashkil etilib, kursni o'rganish jarayonida talabalarning hayotiy tajribasi, ma'naviy qiyofasi, muomala madaniyati va turmush madaniyati bilan tanishtiriladi. Ya'ni, bo'lg'usi mutaxassis o'z kasbi haqida dastlabki nazariy bilimlarga ega bo'ladi.

Kuzatuvlarimiz shuni ko'rsatadiki, talabalarda pedagogik faoliyat yo'nalishlari va unda pedagogik muloqotning tutgan o'rni, pedagog va tarbiya jarayonidagi o'zaro munosabatlarning maqsadga muvofiqligi, pedagogikaning nazariy va amaliy asoslarini bilish zarurligi shakllantiriladi. Zero, pedagogik muloqot butun pedagogik texnologiyaning tub boshlang'ich masalasidir^[3].

Umumiy pedagogikani o'rganish jarayonida yosh avlodni o'qitish va tarbiyalash sifati o'qituvchining tayyorligi va pedagogik mahoratiga bog'liqligi aniqlanadi. Talabalarni o'qituvchilik kasbiga tayyorlashda pedagogika fani alohida o'rin tutib, ularni kasbga oid pedagogik bilimlar, ko'nikma va malakalar bilan qurollantiradi hamda pedagogik faoliyatga ijodiy yondashuv yo'llari va pedagogik fikrlash madaniyatini shakllantiradi.

Pedagogikani o'rganishda metodologik asos sifatida O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli² Qonun, "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" hamda jamiyatni insonparvarlashtirish va demokratiyalashtirish g'oyalari tayangan holda ish olib borildi. Bu esa ta'lim jarayonida pedagogik muloqot va pedagogik munosabatlarning ustuvor ahamiyatga ega ekanligiga ishonch hosil qilish imkonini berdi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

1. Maqsadga yo'naltirilgan o'quv jarayonida o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash pedagogika, psixologiya va pedagogika fanlari asosida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishni talab qiladi.
2. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalashning yo'llari va shartlari psixologlar va didaktikachilarning tadqiqot ishlari natijalariga tayangan holda yaratilgan model asosida shakllanadi.
3. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash uning asosiy komponentlarini o'zida mujassamlashtiruvchi tavsifnoma orqali namoyon bo'ladi: aksiologik, insonparvarlik, ijtimoiylik, texnologik, axloqiy va ijodiylik.
4. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyati kichik mutaxassisning masalani mustaqil o'rganishi hamda o'zining ijodiy faoliyatida o'z-o'zini anglay bilishida namoyon bo'ladi.
5. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini ong va faoliyat fazilatlarini bilan boyitish o'quv jarayonining ilmiyligini ta'minlaydi hamda fanlarni o'qitish samaradorligini oshiradi.
6. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini shakllantirishda tarbiya shakllari, metodlari va vositalarini tanlashda egiluvchanlik va variantlilik zarurligi, shakllangan sifat darajasi esa o'quvchilarning bo'sh vaqtini to'g'ri tashkil etish bilan uzviy bog'liq ekanligi tajriba-sinov asosida ko'rsatib berildi.

2 O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonun: <https://lex.uz/docs/-5013007>

7. O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalashning keng tarmoqli muammolari to'liq qamrab olinmagan bo'lsa-da, shakllantiruvchi tajriba natijalari nazorat tavsiflarining barcha ko'rsatkichlari o'zgarishini ko'rsatdi.
8. Tanlov fanlarini o'qitish, anketalashtirish, adabiyotlar tahlilidan foydalanish, maxsus seminarlar o'tkazish muomala madaniyatini samarali shakllantirish yo'llari bo'lib, ular o'quvchilarda tahlil qilish va sintez qilish, umumlashtirish, konkretlashtirish kabi faoliyatlarni bosqichma-bosqich rivojlantiradi. Shu bilan bir qatorda, o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalashning pedagogik tayyorgarlik darajasi oshdi, ularning keyingi hayotiy tajribasi hamda oliy o'quv yurtida o'qishni davom ettirishga bo'lgan munosabati oqilona o'zgardi.

Shu munosabat bilan, o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash samaradorligini oshirishga yo'naltirilgan qator tavsiyalar ishlab chiqildi:

- muomala madaniyatini shakllantirishni bo'lajak kichik mutaxassisni tayyorlashdagi muhim vazifa sifatida qarash; ushbu ijtimoiy sifatni pedagogika fanlari dasturlarida, pedagogika kollejlari darsliklarida asosiy maqsadlardan biri sifatida aks ettirish;
- pedagogik intizom bo'yicha sinovlarda muomala madaniyatining shakllanish darajasini inobatga olish;
- pedagogik fanlarni o'qitish soatlarini oshirish hamda muomala madaniyatini shakllantirishga yordam beruvchi talaba tanlov fanlarini joriy etish;
- shaxs tafakkur madaniyati, pedagogik ijodkorlik, pedagogik improvizatsiya, turli madaniyatlarda yuz berayotgan sabab–qibat aloqalari va ularning zamonaviy hodisalarga ta'sirini anglash kabi madaniy ahamiyatga ega fazilatlarining shakllanishiga ko'maklashish;
- madaniyatlar muloqoti metodikasi orqali o'zini teran anglash, o'z xatti-harakatlariga baho berish imkonini yaratish hamda shaxsning tarixiy-axloqiy ongini shakllantiruvchi tadbirlar rejasini uzluksiz amalga oshirish;
- o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash faoliyatining shakl va mazmunini aniqlashda, uni takomillashtirish jarayonida shaxsning individual xususiyatlari va madaniy dunyoqarashini hisobga olish;
- o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyati darajasini oshirish ustidan muntazam nazoratni yo'lga qo'yish, mazkur masalani pedagogika kengashi yig'ilishlarida yiliga kamida bir marta, direktor huzuridagi kengashlarda esa yiliga ikki marta muhokama qilib borish;
- o'quvchining ijtimoiy mas'uliyati, kelajakka ongli nazar tashlashi va jamiyat rivojlanishi ehtiyojlariga mos harakat qilishga tayyorligini ta'minlovchi sharqona tarbiya tamoyillarini amaliyotga joriy etish;
- o'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalashda o'rganilgan va tavsiya etilgan metodik ko'rsatmalarni umumdidaktik kategoriya hamda o'qitish metodlari sifatida metodist-o'qituvchilar tomonidan kengaytirish, ularni dastur materiallari bilan uzviy bog'lash va bu orqali o'qitish jarayoniga qo'shimcha yuklama kiritmaslik.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh. M. O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi. 29-04-2019.
2. Pedagogika: ensiklopediya. Toshkent, 2015. 368 b.
3. Mahkamova M. Yu. Pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiya, 2020-yil.
4. Sharon Vunne. Kasbiy pedagogika va mahorat. AQSH, 2015.
5. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. Toshkent: Xalq merosi, 2017.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.